

oppskrift på hvordan man skal sørge og at sorg tar tid. Vanlige reaksjoner som skyldfølelse, redsel og sinne, og hvordan sorg og tap kan påvirke samsillet i familien, forhold til venner og skole blir beskrevet mer inngående. Underveis kommer Dyregrov med en rekke konkrete selvhjelpsråd til den som er i sorg, samt råd til mennesker som skal støtte den som har mistet en kjær person. Kapitlet avsluttes med noen viktige tegn på når man trenger profesjonell hjelp.

Dyregrov formidler kunnskap om sorg på en svært informativ og matnyttig måte, som vil komme mange lesere til gode. Selv om de faglige rådene er mange, understrekes betydningen av at hver og en må finne sin vei igjennom sorgen. Kapitlet er detaljert og relativt omfattende, men kunne etter vår mening med fordel vært strammet noe inn, både for å unngå gjentakelser og for å gjøre det enda mer lettlest og oversiktlig for leseren.

Boken anbefales både til profesjonelle og andre som søker kunnskap om barn og unge i sorg.

Grete Dyb

Pål Kristensen

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress
Universitetet i Oslo

Gynekologi for allmennleger

Gudim HB, Juvkam KH.

Gynekologi

Kort og godt. 280 s, tab, ill. Oslo:

Universitetsforlaget, 2008. Pris NOK 299

ISBN 978-82-15-00790-8

Gynekologi. Kort og godt bygger på forfatternes tidligere utgivelse

Gynekologi i allmennpraksis (1).

Som den første er også denne tradisjonelt oppbyggt og starter med den gynekologiske undersøkelsen som første kapitell, der-

etter følger 15 kapitler som favner de sentrale gynekologiske emner som ungdomsgynekologi, infertilitet, abort, hormonell dysfunksjon, blødningsforstyrrelser, benigne og maligne svulster osv. Det er fra forrige utgivelse tilkommet to temaer: undersøkelse av personer som har vært utsatt for seksuelle overgrep, og kjønnslemlestelse (omskjæring). Det er referanser og nettdresser etter hvert kapitell, oftest over 1–2 sider. En rekke spesialister, hvorav de fleste er gynekologer, er i forordet takket for sine bidrag. Primærmålgruppene er medisinstu-

denter, turnuskandidater og allmennpraktikere.

De fleste kapitlene er utmerkede og bærer preg av at forfattere og bidragsytere har inngående kunnskap og erfaring på feltet. De gir oppdatert og ofte konsis informasjon. Gode eksempler på dette er kapitlene om genitale infeksjoner, prevensjon, klimakteriet og premaligne og maligne tilstander. Nivået er imidlertid noe ujevnt, og iblant er rådene som gis absolutt diskuterbare: f.eks. om myomer anføres uten reser-vasjon at myom i nedre segment er indikasjon for keisersnitt. Det er jo på ingen måte gitt, og man burde i stedet rådet til å henvise til fødeavdeling for vurdering. Et annet eksempel: ved palpasjon av myomer og behov for nærmere avklaring er det gjerne et bedre forslag å henvise til gynekolog enn å henvise til MR, slik boken foreslår.

Hvorfor cytologisk prøvetaking ved synlig portioepitel kan forsinke rett diagnose, er også vanskelig å forstå. Videre: om cervix-cancer skrives at hysterektomi kan vurderes om det ikke er viktig å bevare fertilitet. Antakelig er setningen ment for helt tidlige stadier av sykdommen – i senere stadier blir vel fertilitet underordnet. Noen inkonsekvenser forekommer iblant også: om abort anføres at ukomplisert spontanabort før sjuende uke ikke behøver henvisning, et annet sted anføres at man ved spontanabort oftest behøver utskrapning. Det siste utsagnet står også i kontrast til dagens praksis.

Noen flytskjemaer kunne lettet fremstillingen, for eksempel under infertilitetsutredning, og man kunne her – som andre steder – gjerne ha antydning en grenseoppgang mellom allmennpraktiker og spesialist. Målgruppen vil nok ha nytte av en noe klarere angivelse av hva som forventes på allmennlegekontoret og hva som bør henvises. Språket kunne stedvis vært bedre. Tross noen svakheter er innhold og form bra nok til at boken trygt kan anbefales målgruppen.

Knut Hordnes

Kvinneklinikken

Haukeland universitetssykehus

Litteratur

1. Gudim HB, Juvkam KH. *Gynekologi i allmennpraksis*. Oslo: Tano Aschehoug, 1999.

God akuttmedisinsk bibel

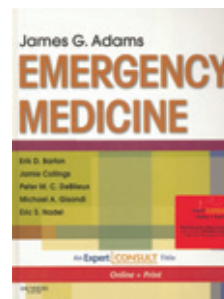
Adams JG, red.

Emergency medicine

2 276 s, tab, ill. Philadelphia, PA: Saunders

Elsevier, 2008. Pris USD 189

ISBN 978-1-4160-2872-7

Akuttmedisin er et svært omfattende fagområde, og i eksempelvis USA og Storbritannia finnes akuttmedisin som egen medisinsk spesialitet. Pasienter med skader og akutte lidelser blir her oftest henvist til

sykehusbaserte legevakter. Spesialister i akuttmedisin skal således kunne håndtere alle akutte tilstander, både det som i Norge håndteres i førstelinjetjenesten og det som gjøres i sykehus den første tiden etter innleggelse i akuttmottak.

Det er derfor ikke så rart at en bok som tar for seg dette fagområdet på en grundig og omfattende måte, blir på mer enn 2 000 sider. Det er imponerende at redaktøren har klart å samle bidrag fra mer enn 250 forfattere. Riktignok er det bare amerikanske kolleger som har bidratt, men det er greit ikke bare å lese tekster fra velkjente artikkelforfattere. På den annen side gjenspeiler boken amerikanske behandlingstradisjoner. Men dette er ikke noe problem, fordi teksten stort sett er glimrende når det gjelder anamnese, undersøkelser og diagnostiske vurderinger.

Så å si alle akuttmedisinske problemstillinger dekkes: fra gjenoppliving, via akutte tilstander i alt fra hud, knokler og ledd, øre-nese-hals, gynekologi og psykiatri, til forgiftninger. I tillegg er det utmerkede og interessante kapitler om ledelse, kvalitetsutvikling, pasientsikkerhet, konflikthåndtering og etiske problemstillinger innen fagområdet.

Boken er utrolig godt illustrert med tabeller, figurer og skarpe fotografier, hvorav mange er i farger. Der er også massevis av røntgen- og ultralydbilder med gode beskrivelser. Kapitlene har videre hensiktsmessige tekstbokser med for eksempel viktige momenter, algoritmer, differensialdiagnoser, feilkilder og praktiske lister med alt fra diagnostiske håndgrep til konkrete spørsmål til pasienten.

Referansene er omfattende, relevante og oppdaterte. Det er ikke så ofte man ser referanser som er ferskere enn ett år i et så omfattende bokverk, den omfattende redigerings- og trykkeprosessen tatt i betraktning. De aller fleste kapitlene er skrevet på et konsist og lettfattelig språk, og det er få trykkfeil. Stikkordlisten er omfattende og god.